

Келісілді _____
Нұра ауданының білім беру бөлімі
жаңылдағы әдістемелік кеңесінде
жаттамасы
«_____» _____ 2021 ж.
А.З. Қайырбекова

Бекітемін _____
Мектеп директоры
Р.С. Нариманов
«_____» _____ 2021 ж.

Вариативтік курсының бағдарламасы

Топ: «Қарлығаш» шағын орталық

Атауы: «Сиқырлы тақта»

Аптасына: 1 сағат

Сағат саны: 36 сағат

Құрастырған: Аманжолова М.Ө, Бірлік Торғай – санатсыз, мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту тәрбиешілері.

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Қазіргі ақпараттандыру технологиясының кең дамыған кезінде балалар үлкен ауқымды ақпараттарды тез қабылдап, сараптап, логикалық қорытындылар жасай білуі керек. Шахмат ойнауды үйрену арқылы мектеп жасына дейінгі балалардың жеке және интеллектуалды дамуына жағдай жасайды. Жалпы мәдениетті қалыптастырады. Сондықтан, адам баласының дүниетанымы кеңейеді, сөздік қоры, логикалық ойлау қабілеттерін дамытады.

Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев Астанада өткен шахмат чемпионатының ашылу салтанатында «Шахмат адамды тез ойлатады, шешім қабылдатады және қадам жасатады. Мен бүгінгі таңда Қазақстанның көптеген балаларының спорттың осы түрімен айналасатына қуаныштымын» деген болатын. Сонымен қатар мектеп жасына дейінгі балалардың оқу жоспарына « Сикырлы тақта» үйірмесі еңгізіліп отыр. Бағдарламаның тиімділігі – уақыт талабымен сәйкес. Жеке тұлғаны жетілдіру қиын мәселе болғандықтан, шахматты үйретудің құрылымы мен мазмұны мақсатқа бағытталған мінез қалыптастыруға тәрбиелейді.

Мақсаты:

Мектеп жасына дейінгі балаларға принциптерді үйрету, шахмат ойыны, бұл ойынға қызығушылық пен сүйіспеншілікті ояту және тәрбиеленушілерді дамудың келесі кезендерінде дайындау; ой-өрісін кеңейту, ойлауға, есте сақтауға, салыстыруға, жалпылауға, өз әректтерінің нәтижелерін болжауға үйрету. Шахмат ойнауды үйрену арқылы мектеп жасына дейінгі балалардың жеке және интеллектуалды дамуына жағдай жасайды. Жалпы мәдениетті қалыптастырады.

Міндеті:

Балалық шақта үйренген дағдылар жадында мәңгі қалады, сондықтан баланың жан-жақты дамуына ерекше назар аудару өте маңызды.

Күтілетін нәтиже:

Өздігінен шешім қабылдап, өз шешімінің нәтижесін бағалай алады;

Балаларды әр түрлі қарапайым тұзақтар мен комбинацияларды есте сақтауға үйретеді, өз бетінше талдап қолдана алады;

Балалардың пешкалардың әрекеттерін және басқа бөліктерді бір-бірімен үйлестіруді үйренуі, өз бетінше толықтырады; қажетті дағдыларды меңгереді;

«Сиқырлы тақта» вариативтік курсының бағдарламасы

№	Тақырыбы	Сағат саны	Өткізілетін күні
1	Шахмат патшалығы елінде	1	07.09.
2	Сиқырлы тақта	1	14.09
3	Шахмат фигуралары	1	21.09
4	Шахмат фигуралары	1	28.09
5	Бастапқы позиция	1	05.10
6	Шахмат тігісі	1	12.10
7	Шахмат фигуралары	1	19.10
8	Шахмат фигуралары	1	26.10
9	Шахмат дана піл	1	02.11
10	Шахмат дана піл	1	09.11
11	Епископқа қарсы	1	16.11
12	Шахмат патшайымы	1	23.11
13	Патшайым шахмат фиргурасы	1	30.11
14	Шахмат фигурасы Рыцарь	1	07.12
15	Шахмат фигурасы Рыцарь	1	14.12
16	Шахмат фигурасы Рыцарь	1	21.12
17	Ломбард	1	28.12
18	Ломбард шахматы	1	04.01
19	Шахмат королі	1	11.01
20	Шах	1	18.01
21	Тексеру және матч	1	25.01
22	Теңдеу және тығырыққа тірелу	1	01.02
23	Кастинг	1	08.02
24	Шахмат королі	1	15.02
25	Шахмат ойыны	1	22.02
26	Шахмат ойыны	1	01.03
27	Шахмат ойыны	1	08.03
28	Шахмат ойыны	1	15.03
29	Шахмат ойыны	1	22.03
30	Шахмат ойыны	1	29.03
31	Шахмат ойыны	1	05.04
32	Бастапқы позиция	1	12.04
33	Шахмат патшайымы	1	03.05
34	Шахмат патшайымы	1	10.05
35	Шахмат патшайымы	1	17.05
36	Шахмат фигурасы Рыцарь	1	19.05

Пайдаланылған әдебиет:

1. И.А.Бараев. Балабақша гроссмейстерлері.М., «Біздің нәресте» журналының редакциясы, 1995 жыл.
2. А.Карпов «Шахматты үйрен». М.,«Эгмонт Россия ЛТД 1997 жыл.
3. И.Т.Сухин «Тек кішкентайларға арналған шахмат»
4. Д.Притчард «Ең ақылды балаларға арналған шахмат оқулығы»
5. И.О.Киров « Ең ақылды балаларға арналған шахмат жазбалары»